

U progu 80-lecia miesięcznika „Inżynieria i Budownictwo”

Miesięcznik naukowo-techniczny „Inżynieria i Budownictwo” został powołany uchwałą Polskiego Związku Inżynierów Budowlanych (utworzonego na Zjeździe Założycielskim 4–5 maja 1934 r. w Warszawie) podczas III Walnego Zjazdu PZIB, który odbył się we wrześniu 1937 r. we Lwowie (przewodniczył *Emil Bratro*). Wnioskodawcą uchwały był *Leopold Toruń* – ówczesny dyrektor Departamentu Budownictwa w Ministerstwie Spraw Wojskowych i działacz PZIB. Przewodniczącym Związku był wówczas prof. *Andrzej Pszenicki*. Nowemu czasopismu przypisano zadanie wypełnienia luki w drukowanym słowie technicznym z zakresu naukowej podbudowy zagadnień związanych z pracą inżynierów i techników zatrudnionych przy projektowaniu i wykonywaniu obiektów budowlanych i inżynierskich.

Pierwszy zeszyt „Inżynierii i Budownictwa”, najstarszego czasopisma Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa – kontynuatora dzieła PZIB, ukazał się w lipcu 1938 r. W przedmowie do tego zeszytu zapisano:

Rozpoczynamy z dniem dzisiejszym wydawanie nowego czasopisma technicznego pod tyt. „Inżynieria i Budownictwo”. Powodem podjęcia tego wydawnictwa, nie tak łatwego do zrealizowania w dzisiejszych czasach obojętności dla prac naukowych, jest odczuwany ogólnie brak takiego pisma technicznego, poświęconego wyłącznie zagadnieniom konstrukcyjno-budowlanym.

Związek Polskich Inżynierów Budowlanych doceniając znaczenie i potrzebę stworzenia tego rodzaju wydawnictwa, jak i postępu nauk inżynierskich w naszym kraju, podjął się realizacji wniosku dyr. inż. Leopolda Torunia, zgłoszonego we wrześniu ubiegłego roku na III Zjeździe Inżynierów Budowlanych we Lwowie i oddaje niniejszym do rąk Członków Związku Inżynierów Budowlanych oraz szerszych sfer technicznych pierwszy numer nowego pisma.

Nie wątpimy, że podjęte zamierzenie znajdzie szerokie poparcie nie tylko wśród członków Związku, ale i Władz Rządowych i Samorządowych, opiekujących się budownictwem oraz wszystkich instytucji i osób związanych techniką budowlaną. Ze swej strony zwracamy się do wszystkich Kolegów, pracujących zawodowo w budownictwie, zwłaszcza w dziedzinie konstrukcyjnej, jak również do wszystkich interesujących się poruszonymi przez nas zagadnieniami – z prośbą o poparcie naszego wydawnictwa przez nadsyłanie do teki redakcyjnej artykułów i prac naukowych z dziedziny budownictwa inżynierskiego. Najchętniej będą widzia-

ne prace z zakresu konstrukcji i wykonawstwa, ze statyki budowli, z budowy mostów i dróg komunikacyjnych, z ustawodawstwa budowlanego, z dziedziny zagadnień gospodarczych oraz kształtowania się cen robót i materiałów, z dziedziny badań budowlanych oraz z zakresu zagadnień zawodowych – a więc tych wszystkich spraw, którymi interesuje się absolwent Wydziału Inżynierii Lądowej. [...]

Oby najbliższa przyszłość dowiodła, że pismo nasze jest naprawdę niezbędne. Przyszłość ta jednak leży w rękach Kolegów i zależy od Ich współpracy z pismem.

Pierwszym redaktorem naczelnym i współtwórcą czasopisma był dr inż. *Tomasz Kluz*, później profesor Politechniki Warszawskiej, który – z przerwą wojenną – pełnił tę funkcję do 20 kwietnia 1947 r. Następnym redaktorem naczelnym został inż. *Tadeusz Niczewski*. Po jego nagłej śmierci 29 października 1952 r., redaktorem naczelnym został na krótko mgr inż. *Antoni Zboiński*. Od 1 stycznia 1953 kierownictwo redakcji przejął prof. *Jerzy Mutermilch*, od 23 marca 1984 r. dr inż. *Stefan Pyrak*, a od kwietnia 2014 r. – prof. *Hanna Michalak*. Pierwszy Komitet Redakcyjny miesięcznika „Inżynieria i Budownictwo” tworzyli: prof. *Stefan Bryła*, inż. *Erwin Brenneisen*, dr inż. *Tomasz Kluz*, inż. *Jerzy Nechay*, prof. *Wacław Żencykowski*.

Ostatni zeszyt przedwojenny czasopisma został wydrukowany w sierpniu 1939 r. Niemal bezpośrednio po wojnie, bo już 24 września 1945 r., reaktywowano działalność Polskiego Związku Inżynierów Budowlanych, a w marcu 1946 r. wydano pierwszy powojenny zeszyt „Inżynierii i Budownictwa”.

Dziś mija już niemal 80 lat od podjęcia uchwały o powołaniu czasopisma przez Polski Związek Inżynierów Budowlanych, a następnie wydania jego pierwszego w historii zeszytu. W życiu czasopisma 80 lat to okres długi. W tym czasie, z wyjątkiem przerwy w okresie II wojny światowej, miesięcznik „Inżynieria i Budownictwo” służył i służy nadal środowisku naukowemu i zawodowemu w dziedzinie szeroko rozumianego budownictwa i inżynierii lądowej, w tym mostownictwa.

Jako swego rodzaju ciekawostkę warto podać, że od 1879 r. był przez sześć lat wydawany dwutygodnik „Inżynieria i Budownictwo”, wówczas drugie (po „Przeglądzie Technicznym”) czasopismo naukowo-techniczne w Polsce. Ten fakt można traktować jako dowód na historycznie uzasadnione dążenie do dysponowania czasopismem poświęconym problematyce inżynierii i budownictwa.

Czasopismo od początku swojego istnienia pełni misję naukową, zawodową i społeczną. Jego celem i zadaniem było i jest stwarzanie możliwości prezentowania osiągnięć nauko-

Tomasz Kluz

Tadeusz Niczewski

Jerzy Mutermilch

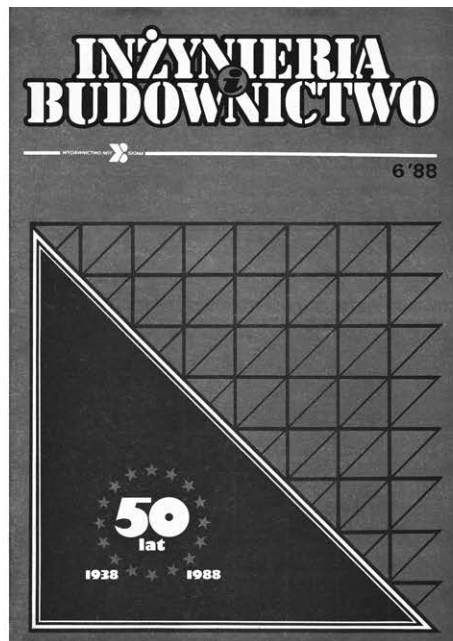
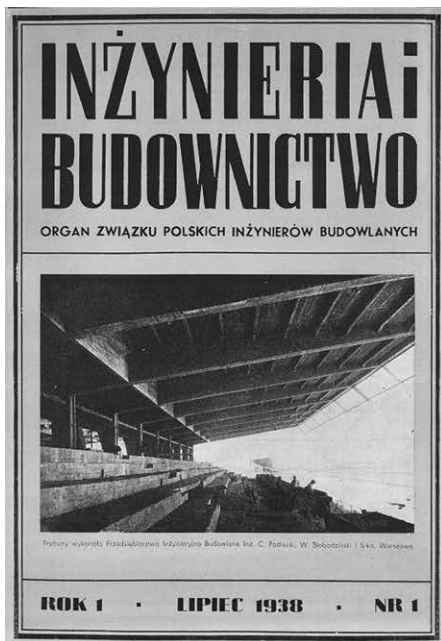

Stefan Pyrak

Hanna Michalak

Redaktorzy naczelni „Inżynierii i Budownictwa”

Przykłady okładek zeszytów „Inżynierii i Budownictwa”

wych i zawodowych, przemysłów i propozycji w dziedzinie budownictwa i inżynierii lądowej, w tym mostownictwa, a także możliwości prowadzenia dyskusji dotyczącej publikowanych prac oraz aktualnych problemów naukowych i technicznych środowiska budowlanego. Czasopismo od początku starało się i stara służyć projektantom konstruktorom, wykonawcom, inwestorom i użytkownikom, nadzorowi budowlanemu, rzeczoznawcom, pracownikom naukowym, a także studentom uczelni technicznych.

Czasopismo od roku 1994 wydaje Fundacja PZITB Inżynieria i Budownictwo. Fundacja jest też wydawcą książek poświęconych wybitnym autorytetom świata naukowego w dziedzinie szeroko rozumianej inżynierii lądowej, trwale wpisanym w historię tej dziedziny i historię Polski, a także w historię ruchu stowarzyszeniowego budowlanych. Dotychczas opublikowano (dzięki dotacjom sponsorów) pięć prac, poświęconych profesorom: *Stefanowi Bryle, Wacławowi Żenczykowskiemu, Stefanowi Kaufmanowi, Wacławowi Olszakowi i Zbigniewowi Wasiułyńskiemu*. Trzeba też nadmienić, że redakcja „Inżynierii i Budownictwa” była inicjatorem i przygotowała do druku prace opublikowane w serii wydawniczej „Biblioteka Inżynierii i Budownictwa”. Wydawcą tych prac było Wydawnictwo Arkady, do dziś życzliwie współpracujące z redakcją.

Podstawowym dokonaniem redakcji „Inżynierii i Budownictwa” jest niewątpliwie to, że czasopismo utrzymywało od początku i utrzymuje do dziś swój program i zakres tematyczny. Jest to oczywiście zasługa całego polskiego środowiska budowlanego, w tym Czytelników, Autorów, Recenzentów, Współpracowników, Sympatyków i Krytyków, a także Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa, kontynuatora dzieła Polskiego Związku Inżynierów Budowlanych, Związku Mostowców RP, samorządu zawodowego, uczelni, instytutów, jednostek projektowych, przedsiębiorstw wykonawczych i wszystkich instytucji zainteresowanych działaniami redakcji i wydawcy.

Nawiązując do wielu wcześniejszych próśb i apeli redakcji „Inżynierii i Budownictwa”, zwracamy się z prośbą o pomoc w wydawaniu czasopisma. Ta pomoc jest obecnie niezbędna, zarówno w zakresie przekazywania do redakcji opracowań autorskich, jak też w zakresie prenumeraty.

Trzeba nadmienić, że obecnie czasopisma naukowo-techniczne mają trudności ekonomiczne z uwagi z jednej strony na brak jakichkolwiek dotacji bądź ograniczone możliwości

w zakresie pozyskiwania ogłoszeń, a z drugiej – na konieczność sprostania współczesnym coraz większym wymaganiom w zakresie jakości edytorskiej, co wiąże się ze zwiększeniem kosztów. Można przy tym sformułować pogląd, że im wyższy poziom merytoryczny czasopisma, tym większe trudności finansowe. Tradycyjne czasopisma naukowo-techniczne niezaprzeczalnie odgrywają znaczącą rolę w rozwoju kadr naukowych i technicznych, w informowaniu o najnowszych osiągnięciach oraz aktualnych problemach nauki i techniki, zarówno polskiej, jak i światowej, oraz w wymianie doświadczeń i prowadzeniu dyskusji przez środowisko.

W ostatnich latach można zauważyć powstawanie nowych czasopism w dziedzinie budownictwa, a także przebudowę programów tematycznych niektórych czasopism tradycyjnych. W swej przekształconej formule niektóre czasopisma zaczynają zajmować się wszystkim, co jest związane z budownictwem i jednocześnie starają się być czasopismami, które niekiedy nazywa się „rynkowymi” bądź „magazynami”. A może to znak obecnych czasów? Jaka więc będzie w tej sytuacji przyszłość czasopism naukowo-technicznych i ogólnie „słowa drukowanego”?

Należy podkreślić, że historię miesięcznika „Inżynieria i Budownictwo” stworzyli i tworzą jego Czytelnicy, Autorzy, Recenzenci, Współpracownicy, Sympatycy i Krytycy, a kolejne zespoły redakcyjne starały się i starają wydawać czasopismo, traktując swoją działalność jako służbę na rzecz polskiego środowiska budowlanego.

Wszystkim Twórcom i Przyjaciółom czasopisma składamy serdeczne podziękowania za dotychczasowe wszechstronne wspieranie działalności redakcji i wydawcy. Dzięki temu wsparciu „Inżynieria i Budownictwo” istnieje i – mamy nadzieję – istnieć będzie. Maksyma: *Inżynieria i Budownictwo* jest naszym wspólnym dziełem i wspólnie za nią odpowiadamy była i jest ciągle aktualna.

* * *

Od niniejszego zeszytu postanowiliśmy zmienić logo czasopisma, nawiązując do jego postaci w pierwszych wydanych zeszytach. Oczekujemy ewentualnych uwag od naszych Czytelników, także uwag i propozycji dotyczących realizowanego programu tematycznego oraz formy edytorskiej czasopisma. Będziemy się starali – jak dotychczas – możliwie najlepiej służyć naszym Czytelnikom.